

Pään ja kaulan alueen syöpäpotilaiden toipuminen ja elämänlaatu kauladissektion jälkeen

Krisztina Molnár¹, Sanni Käkilehto¹, Petri Koivunen², Janne Liisanantti¹, Sanna Lahtinen¹.

¹MRC Oulu, Anestesiologian tutkimusryhmä, OYS Anestesia; ²Korva-nenä- ja kurkkutaudit, OYS.

TUTKIMUKSEN TARKOITUS: Kauladissektio on yleinen toimenpide pään ja kaulan alueen syövän kirurgisessa hoidossa¹. Tästä huolimatta postoperatiivisesta komplikaatioista ja niiden vaikutuksesta pitkäaikaiskuolleisuuteen ja potilaiden elämänlaatuun on rajoitetusti tietoa². Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, vaikuttavatko kauladissektioleikkauksen jälkeiset komplikaatiot elämänlaatuun ja pitkäaikaiskuolleisuuteen pään ja kaulan alueen syöpäpotilailla.

AINEISTO JA MENETELMÄT: Oulun yliopistollisessa sairaalassa tehtiin 196 kauladissektiota vuosina 2014–

2019 ja elossa olevista 105 potilaasta 65 haastateltiin 9/2021–3/2022. Potilaiden tiedot kerättiin potilastietojärjestelmästä. Todetut komplikaatiot jaettiin kirurgisiin ja ei-kirurgisiin, ja potilaiden elämänlaatua arvioitiin EORTC QLQ-C30 ja -H&N35 mittareilla. Arvioitua elämänlaatua verrattiin komplikaatioilla tai ilman komplikaatiota toipuneiden välillä.

TULOKSET: Seurantajakson aikana kuolleet olivat vanhempia, heillä oli korkeampi ASA-luokka ja enemmän ei-kirurgisia komplikaatioita kuin elonjääneillä. Ilman komplikaatioita toipuneiden potilaiden kuolleisuus oli

matalampi ja elämänlaatu parempi pitkäaikaisseurannassa.

JOHTOPÄÄTÖKSET: Pään ja kaulan alueen syöpäpotilaiden postoperatiiviset komplikaatiot kauladissektion jälkeen vaikuttavat kuolleisuuteen ja elämänlaatuun pitkäaikaisseurannassa. ■

Viitteet

1. Holmes JD. Neck Dissection: Nomenclature, Classification, and Technique. *Oral Maxillofac Surg Clin North Am.* 2008; 20(3): 459–475. doi:10.1016/j.coms.2008.02.005.
2. Malgonde M, Kumar M. Complications after neck dissection. *Medical Journal of Dr DY Patil University.* 2015; 8(4): 458. doi:10.4103/0975-2870.160785.

	Elossa n = 136	Kuollut n = 60	p-arvo
Ikä (v)	59,7 (17,6)	70,7 (14,5)	< 0,001
ASA-luokka	2,32 (0,75)	2,97 (0,78)	< 0,001
Sepelvaltimotauti	18 (13,2)	19 (31,7)	0,005
Todettu ei-kirurginen komplikaatio	10 (7,4)	14 (23,3)	0,004

Taulukko 1. Viiden vuoden seurannan jälkeen elonjääneiden ja kuolleiden vertailu.

Ulottuvuus EORTC-QLQ	Todettu komplikaatio n = 13	Ei todettua komplikaatiota n = 52	p-arvo
- C30 sosiaalinen vuorovaikutus	78,2 (25,8)	88,8 (20,8)	0,035
- C30 kipu	35,9 (35,3)	21,7 (24,8)	0,088
- H&N35 kipu	22,3 (14,4)	13,3 (17,8)	0,026

Taulukko 2. EORTC-C30 and EORTC-H&N35 -QOL arvot